

ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA PRIMJERU SPLIT PARKING D.O.O.

Vuletić, Bojan

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:420231>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-12**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA
PRIMJERU SPLIT PARKING D.O.O.**

Mentor:

doc.dr.sc. Ivana Dropulić

Student:

Bojan Vuletić, 1151606

Split, rujan, 2019.

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	3
1.1. Definicija problema.....	3
1.2. Cilj rada	3
1.3. Metode rada	4
1.4. Struktura rada.....	4
2. POJAM I ANALIZA GODIŠNJIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA	6
2.1. Zakonska regulativa financijskog izvještavanja	6
2.2. Temeljni financijski izvještaji	8
2.2.1. Bilanca	9
2.2.2. Račun dobiti i gubitka.....	11
2.2.3. Izvještaj o novčanom toku	12
2.2.4. Izvještaj o promjenama kapitala	14
2.2.5. Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.....	15
2.2.6. Bilješke uz financijske izvještaje	15
2.3. Metode i važnost analize financijskih izvještaja	16
3. ANALIZA POSLOVANJA SPLIT PARKING D.O.O. TEMELJEM PODATAKA IZ GODIŠNJIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA	19
3.1. Temeljni podaci o poduzeću	19
3.2. Analiza poslovanja poduzeća temeljem podataka iz godišnjih financijskih izvještaja.....	19
19	
3.2.1. Pokazatelj likvidnosti.....	19
3.2.2. Pokazatelj solventnosti.....	20
3.2.3. Pokazatelj aktivnosti	22

3.2.4. Pokazatelj ekonomičnosti	23
3.2.5. Pokazatelj profitabilnosti	24
4. ZAKLJUČAK.....	26
LITERATURA.....	27
PRILOZI.....	29
POPIS TABLICA I SLIKA.....	33
SAŽETAK.....	34
SUMMARY.....	35

1. UVOD

Financijski izvještaji poslovnih subjekata su odraz (ne)uspješnosti njihova poslovanja i poveznica su s korisnicima tih izvještaja. Vlasnici kapitala, postojeći i budući investitori, partneri, kreditori i brojni drugi dionici koriste računovodstvene informacije koje su prezentirane u temeljnim financijskim izvještajima. Kao zajednički nazivnik glavnih informacija koje interesne skupine mogu potraživati ističu se informacije o uspješnosti i sigurnosti poslovanja poduzeća. Analizom podataka prezentiranih u financijskim izvještajima moguće je doći do potrebnih odgovora. Prilikom pružanja traženih informacija, veći se naglasak stavlja na pravovremenost nego na preciznost informacija jer zakašnjela informacija nije upotrebljiva.¹

1.1. Definicija problema

Analiza financijskih izvještaja je najbitniji dio cjelokupne analize poslovanja društva jer temeljni financijski izvještaji daju potrebne informacije i omogućuju uvid u realno stanje i poslovanje društva.² Na temelju analize financijskih izvještaja utvrđuje se i analizira uspješnost i stabilnost poslovanja društva Split Parking d.o.o. za odabrano razdoblje od 2016. do 2018. godine.

1.2. Cilj rada

Cilj rada je analizom godišnjih financijskih izvještaja dati sveobuhvatnu ocjenu uspješnosti poslovanja društva Split Parking d.o.o. kako bi se pratile performanse poslovanja u budućnosti. Spomenutom analizom i usporedbom podataka kroz odabrano razdoblje prikazuje se uspješnost dosadašnjeg poslovanja poduzeća i utvrđuje financijski položaj.

¹ Žager, K.(2017): Analiza financijskih izvještaja: načela, postupci, slučajevi; treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb

²Horvat Jurjec, K. (2011): Analiza financijskih izvještaja pomoću financijskih pokazatelja, RRiF Plus XXI/7, Zagreb, str. 18

1.3. Metode rada

Metode koje se koriste pri izradi rada su:³

- metoda indukcije koja se koristi za induktivno donošenje zaključaka kojim se na temelju analize pojedinačnih činjenica doći do zaključka o općem sudu.
- metoda dedukcije kojom se na temelju općih postavki dolazi se do konkretnih pojedinačnih zaključaka ili se iz jedne ili više tvrdnji izvodi nova tvrdnja koja proizlazi iz prethodnih tvrdnji
- metoda analize kojom se raščlanjuju složeni pojmovi, sudovi i zaključci na jednostavnije sastavne dijelove i elemente kako bi se svaki dio mogao izučavati zasebno.
- metoda sinteze koja se koristi radi lakšeg donošenja odluka tako da se sistematiziraju spoznaje do kojih se došlo istraživanjem.
- metoda komparacije je metoda usporedbe istih ili srodnih činjenica, odnosno utvrđivanje njihove sličnosti i razlika među njima. Ova metoda omogućuje istraživačima da dođu do novih zaključaka koji obogaćuju spoznaju.
- metoda studije slučaja je postupak kojim se izučava neki pojedinačni slučaj iz određenoga znanstvenog područja.

1.4. Struktura rada

Rad je podijeljen u 4 poglavlja.

U uvodnom dijelu se definira problem istraživanja, navode i objašnjavaju korištene znanstvene metode, definira cilj rada te objašnjava struktura rada.

U teorijskom dijelu rada definira se zakonski okvir financijskog izvještavanja te se teorijski definiraju temeljni financijski izvještaji.

³ Zelenika, R.,(2000): Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, str. 323-335

U trećem, empirijskom, dijelu se navode osnovni podaci o poduzeću te se iznosi provedena analiza financijskih izvještaja uz sva potrebna pojašnjenja rezultata.

u četvrtom dijelu se izvode zaključci o predstavljenom istraživanju i financijskom položaju društva.

Na kraju rada predstavljeni su izvori literature, popis priloga uključenih u rad, popis tablica i slika te sažetak.

2. POJAM I ANALIZA GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Zakonska regulativa financijskog izvještavanja

Zakonom o računovodstvu⁴ (ZOR) uređuje se računovodstvo poduzetnika, razvrstavanje poduzetnika i grupa poduzetnika, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige, popis imovine i obveza, primjena standarda financijskog izvještavanja i tijelo za donošenje standarda financijskog izvještavanja, godišnji financijski izvještaji i konsolidacija godišnjih financijskih izvještaja, izvještaj o plaćanjima javnom sektoru, revizija godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih izvješća, sadržaj godišnjih izvješća, javna objava godišnjih financijskih izvješća i godišnjih izvješća, Registar financijskog izvješća te obavljanje nadzora.

Prema ZOR-u se razlikuju četiri osnovne kategorije poduzetnika: mikro, mali, srednji i veliki, ovisno o pokazateljima utvrđenim na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju financijski izvještaji. Poduzetnici trebaju ispunjavati 2 od 3 uvjeta određene kategorije kako bi se u nju svrstali.

Tablica 1 prikazuje pokazatelje na temelju kojih se razvrstavaju poduzetnici.

Tablica 1: Klasifikacija poduzetnika prema ZOR-u

	Mikro	Mali	Srednji	Veliki
Aktiva	2.600.000 kn	30.000.000 kn	150.000.000 kn	> 150.000.000 kn
Prihod	5.200.000 kn	60.000.000 kn	300.000.000 kn	> 300.000.000 kn
Prosječni broj zaposlenih	10	50	250	> 250

Izvor: izrada autora prema ZOR-u⁵

Poduzetnik je dužan sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (HSFI) ili Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (MSFI), sukladno odredbama ZOR-a.

Hrvatski standardi financijskog izvještavanja (HSFI) su računovodstvena načela i pravila priznavanja, mjerenja i klasifikacije poslovnih događaja te sastavljanja i prezentiranja

⁴ Narodne novine (2015): *Zakon o računovodstvu*, čl. 1, izdanje: NN 78/2015, [Internet] dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_07_78_1493.html, [20.07.2019.]

⁵ Ibidem.

financijskih izvještaja, a prvenstveno su namijenjeni malim i srednjim poduzećima.⁶ Hrvatski standardi financijskog izvještavanja nastali su sukladno Zakonu o računovodstvu, a donosi ih Odbor za standarde financijskog izvještavanja te se objavljuju u »Narodnim novinama«. Cilj Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja je da financijski izvještaji temeljeni na ovim standardima pruže informacije o financijskom položaju, financijskoj uspješnosti i novčanim tokovima poduzetnika koje koriste, u prvom redu, vanjski korisnici u donošenju ekonomskih odluka.⁷

Međunarodni standardi financijskog izvještavanja su međunarodni računovodstveni standardi koji su regulirani Uredbom Europskog parlamenta (1126/2008), a donosi ih Odbor za međunarodne računovodstvene standarde⁸. Godine 2009. Međunarodni odbor za računovodstvene standarde izdaje Međunarodne standarde financijskog izvještavanja za mala i srednja poduzeća. O financijskim izvješćima tijekom godine za velike poduzetnike i one čiji su vrijednosni papiri uvršteni na organizirano tržište vrijednosnica primjenjuje se MRS 34 – Financijsko izvješćivanje za razdoblja tijekom godine (NN, br. 136/09. i 58/11.). Za male i srednje poduzetnike, odnosno, one čiji vrijednosni papiri nisu uvršteni na organizirano tržište tj. poduzetnike koji primjenjuju HSFI može se primjenjivati isti standard.⁹

Poduzetnik i pravne i fizičke osobe dužni su sastavljati godišnje financijske izvještaje u obliku, sadržaju i na način propisan ZOR-om i na temelju njega donesenim propisima. Godišnje financijske izvještaje čine:¹⁰

- izvještaj o financijskom položaju (bilanca)
- račun dobiti i gubitka
- izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
- izvještaj o novčanim tokovima

⁶ Dečman, N. (2012). Financijski izvještaji kao podloga za ocjenu sigurnosti i uspješnosti poslovanja malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj. *Ekonomski pregled*, 63(7-8), 446-467.

⁷ Narodne novine (2015): *Odluka o objavljivanju hrvatskih standarda financijskog izvještavanja*, čl. 4, stavak 1.2, izdanje: NN 86/2015 [Internet]; dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_08_86_1709.html [20.07.2019.]

⁸ Preuzeto iz: Dropulić, I. (2016): *Menadžersko računovodstvo 1*, str. 2, interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu

⁹ Guzić, Š. (2011): *Financijsko izvješćivanje tijekom godine*, str. 11, Računovodstvo, revizija i financije, Zagreb

¹⁰ Preuzeto iz: Dropulić, I. (2016): *Menadžersko računovodstvo 1*, str. 2, interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu

- izvještaj o promjenama kapitala
- bilješke uz financijske izvještaje.

Poduzetnici koji su obveznici primjene Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (HSFI) u sklopu sastavljanja svojih godišnjih financijskih izvještaja nisu obvezni sastavljati izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Mikro, mali i srednji poduzetnici dužni su sastavljati bilancu, račun dobiti i gubitka i bilješke uz financijske izvještaje. Veliki poduzetnici i subjekti od javnog interesa prema ZOR-u dužni su sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (MSFI) i dužni su sastavljati sve navedene financijske izvještaje.¹¹

Prema Zakonu o računovodstvu, financijski izvještaji trebaju fer i istinito prezentirati financijski položaj, financijsku uspješnost i novčane tokove poduzetnika i čuvaju se trajno u izvorniku. Fer prezentacija zahtijeva vjerno predočavanje učinaka transakcija i drugih poslovnih događaja, a u skladu s kriterijima priznavanja imovine, obveza, kapitala, prihoda i rashoda.¹² Članovi uprave poduzetnika i njegova nadzornog odbora, ako postoji, odnosno svi izvršni direktori i upravni odbor, u okviru svojih zakonom određenih nadležnosti, odgovornosti i dužne pažnje, odgovorni su za godišnje financijske izvještaje. Godišnje financijske izvještaje potpisuju predsjednik uprave i svi članovi uprave (direktori), odnosno svi izvršni direktori poduzetnika. Godišnje financijske izvještaje subjekata koji nemaju upravu, odnosno izvršne direktore potpisuju osobe ovlaštene za njihovo zastupanje.¹³

2.2. Temeljni financijski izvještaji

Financijski izvještaji su finalni proizvod računovodstva kojima poduzeće daje informacije o rezultatima poduzetih poslovnih transakcija unutarnjim i vanjskim korisnicima (HSFI 1). Objavljeni financijskih izvještaji su temeljna informacija koji koristi menadžment o financijskom

¹¹ Ibid.

¹² Skupina autora (2008): *Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještavanja*, str. 35, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb

¹³ Narodne novine (2015): *Zakon o računovodstvu*, čl. 19, stavak 12, izdanje: NN 78/2015, [Internet] dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_07_78_1493.html, [20.07.2019.]

položaju, uspješnosti i promjenama financijskog položaja poduzeća.¹⁴ Ciljevi financijskog izvještavanja moraju zadovoljiti informacijske potrebe korisnika financijskih izvještaja, tj. ponajprije donositelja odluka.

2.2.1. Bilanca

Bilanca ili Izvještaj o financijskom položaju je sustavni pregled imovine, kapitala i obveza na određeni datum (HSFI 1).¹⁵ Bilanca prikazuje stanje i strukturu imovine i njenih izvora promatranog subjekta na određeni dan izražen u financijskim terminima.

Tablica 2 prikazuje shematski prikaz bilance.

Tablica 2: Shematski prikaz bilance

AKTIVA	PASIVA
Potraživanja za upisani, a neuplaćeni kapital	Kapital i rezerve <ul style="list-style-type: none"> a. Upisani temeljni kapital b. Premije na emitirane dionice c. Pričuve d. Zadržana dobit (preneseni gubitak) e. Dobit ili gubitak tekuće godine
Dugotrajna imovina <ul style="list-style-type: none"> a. Nematerijalna imovina b. Materijalna imovina c. Financijska imovina d. Potraživanja 	Dugoročna rezerviranja
Kratkotrajna imovina <ul style="list-style-type: none"> a. Zalihe b. Potraživanja c. Financijska imovina d. Novac 	Dugoročne obveze
Aktivna vremenska razgraničenja	Kratkoročne obveze
Ukupna aktiva	Pasivna vremenska razgraničenja
Izvanbilančni zapisi	Ukupna pasiva

Izvor: izrada autora prema Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 96/15)

¹⁴ Belak, V. (2006): *Profesionalno računovodstvo: prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima*, Zgombić & Partneri, Zagreb; preuzeto iz: Dropulić, I. (2016): *Menadžersko računovodstvo 1*, str. 2, interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu

¹⁵ *Međunarodni standardi financijskog izvještavanja* (2004), str. 32, prijevod s engleskog jezika, HZRFD, Zagreb; preuzeto iz: Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L. (2008): *Analiza financijskih izvještaja*, str. 53, Masmedia, Zagreb

Prema HSFI, imovina se može definirati kao resurs kojeg kontrolira poduzetnik kao rezultat prošlih događaja i od kojeg se očekuje priljev budućih ekonomskih koristi kod poduzetnika.¹⁶ Resursi koji se prikazuju u bilanci moraju biti u skladu s računovodstvenim propisima i zadovoljavati određene kriterije:¹⁷

- Resurs je u vlasništvu poduzeća,
- Ima mjerljivu vrijednost,
- Od resursa se može očekivati buduća ekonomska korist.

Imovina se, prema ročnosti, dijeli na dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu.

Dugotrajna imovina je ona imovina koja dulje vrijeme (više od jedne godine) ostaje vezana u tom obliku i za koju se ne očekuje da će se pretvoriti u novac u kratkom roku. Ona se troši tj. amortizira i zadržava svoj oblik tijekom čitavog korisnog vijeka upotrebe.¹⁸ Dugotrajna imovina se dijeli na materijalnu, nematerijalnu, dugotrajnu financijsku imovinu te potraživanja¹⁹.

Kratkotrajna imovina je ona imovina koja ostaje vezana u tom obliku kraće od godine dana i za koju se očekuje da će se pretvoriti u novac u kratkom roku.²⁰ Prema Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, kratkotrajna imovina se dijeli na zalihe, potraživanja, kratkotrajnu financijsku imovinu i novac u banci i na blagajni.

Pasiva se sastoji od kapitala i obveza.

Kapital je vlastiti izvor financiranja imovine poduzetnika i predstavlja ostatak imovine nakon podmirivanja obveza.²¹

Obveza je sadašnja obveza poduzetnika, proizašla iz prošlih transakcija i prošlih događaja za čije se podmirenje očekuje da će doći do odljeva resursa iz poduzetnika koji utjelovljuju ekonomske koristi. (HSFI 1).²² Kratkoročne obveze su onaj dio ukupnih obveza koje dospijevaju na naplatu

¹⁶ Narodne novine (2015): *Hrvatski standardi financijskog izvještavanja*, čl. 4, stavak 11, izdanje: 86/15 [Internet], dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_08_86_1709.html [21.07.2019.]

¹⁷ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008): op. cit, str. 54

¹⁸ Ibidem, op. cit., str. 58

¹⁹ Narodne novine (2015): *Pravilnik o strukturi i sadržaju financijskih izvještaja*, prilog 1, izdanje: NN 96/2015; [Internet], dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_09_96_1849.html [21.07.2019.]

²⁰ Ibidem, str. 56-57

²¹ Ibid.

²² Ibid.

u roku kraćem od godine dana, dok su dugoročne obveze onaj dio ukupnih obveza koje dospijevaju na naplatu u roku dužem od godine dana.²³

2.2.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka je izvještaj dinamičkog karaktera koji prikazuje promjene ekonomskih kategorija u određenom razdoblju. Iz računa dobiti i gubitka moguće je vidjeti je li poduzeće ostvarilo svoj cilj i u kojoj mjeri. Osnovni kategorijalni elementi izvještaja su prihodi, rashodi i njihova razlika – dobit ili gubitak. Prihodi i rashodi nastaju kao posljedica promjena na imovini i izvorima imovine. Prema HSFI 1, dobiti predstavljaju porast, povećanje ekonomske koristi te imaju za posljedicu povećanje imovine i smanjenje obveza uz uvjet da se mogu pouzdano izmjeriti. Gubici predstavljaju smanjenje ekonomske koristi. Promjene na kapitalu nastaju posredstvom razlike između prihoda i rashoda.²⁴

Najznačajniji dio prihoda i rashoda je vezan uz realizaciju, odnosno prodaju gotovih proizvoda.. Redovni prihodi ostvaruju se prodajom proizvoda, trgovačke robe, pružanjem usluga na tržištu, ovisno o tome koja je priroda poslovanja nekog poslovnog subjekta. Financijski prihodi su rezultat ulaganja viška raspoloživih novčanih sredstava u obveznice, dionice ili u plasiranje zajmova čime se stječe pravo na određenu naknadu u obliku dividendi ili kamata. U financijske prihode spadaju i pozitivne tečajne razlike.²⁵

Definicija rashoda obuhvaća i gubitke kao i one rashode koji proistječu iz redovnih aktivnosti (npr. troškove prodaje, nadnice i amortizacija). Oni obično imaju oblik odljeva ili smanjenja imovine kao što su novac i novčani ekvivalenti, zalihe, nekretnine, postrojenja i oprema. Poslovni rashodi nastaju kao posljedica obavljanja glavne djelatnosti poduzeća i čine ih troškovi sadržani u prodanim proizvodima, ostali troškovi razdoblja, nabavna vrijednost prodane robe i sl. Financijski rashodi nastaju uglavnom kao posljedica korištenja tuđih novčanih sredstava. Najčešće u tu skupinu spadaju kamate, negativne tečajne razlike, korekcije vrijednosti financijskih plasmana i sl. Gubici predstavljaju druge stavke koje udovoljavaju definiciji

²³ Ibid.

²⁴ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008): op. cit. str. 68.

²⁵ Ibidem.

rashoda i mogu, ali ne moraju proisteći iz redovnih aktivnosti_(npr. gubitci proizašli iz katastrofa, kao što su požar i poplava, ali i one proizašle iz prodaje dugotrajne imovine, nerealizirane gubitke proizašle iz učinaka porasta tečajeva strane valute u svezi sa zaduživanjima subjekta u stranoj valuti).²⁶

Ako su prihodi veći od rashoda poduzeće je ostvarilo pozitivan financijski rezultat ili dobit, i obrnuto, ako su rashodi veći od prihoda tada posluje s gubitkom. Financijski rezultat se utvrđuje na kraju obračunskog razdoblja. Iz ostvarenog financijskog rezultata tj. bruto dobiti odvaja se dio koji pripada državi na ime poreza, a ostatak predstavlja neto dobit. Neto dobit pripada poduzeću koje samo odlučuje o raspodjeli.²⁷

2.2.3. Izvještaj o novčanom toku

Izvještaj o novčanom toku je sastavni dio temeljnih financijskih izvještaja koji pokazuje izvore pribavljanja i način upotrebe novca. Povećanja novca ili primitci nastaju na osnovi povećanja obveza i povećanja kapitala te smanjenja nenovčane imovine. Smanjenje novca ili izdaci nastaju na osnovi smanjenja obveza i smanjenja kapitala te povećanja nenovčane imovine. Primitci i izdaci se razvrstavaju u tri skupine aktivnosti:²⁸

- Poslovne,
- Investicijske,
- Financijske.

Poslovne aktivnosti su glavne aktivnosti koje stvaraju prihod poduzeća i u osnovi imaju najznačajniji utjecaj na financijski rezultat poduzeća. U ovu skupinu najčešće spadaju:²⁹

- novčani primici na osnovi prodaje robe ili pružanja usluga,
- novčani primici od provizija, naknada,
- novčani izdaci zaposlenima i za račun zaposlenih,

²⁶ Ibid.

²⁷ Ibid.

²⁸ Ibid.

²⁹ Ibid.

- novčani izdaci vezani uz porez na dobit i sl.

Investicijske aktivnosti vezane su uz promjene na dugotrajnoj imovini. Najčešće su to:³⁰

- novčani primici od prodaje nekretnina, opreme, postrojenja i ostale materijalne i nematerijalne imovine,
- novčani primici od povrata danih kredita,
- novčani primici od prodaje dionica i obveznica drugih poduzeća,
- novčani izdaci za nabavu nekretnina, opreme i druge materijalne i nematerijalne imovine,
- novčani izdaci za kupnji dionica ili obveznica drugih društava i sl.

Financijske aktivnosti su aktivnosti vezane uz financiranje poslovanja. Obuhvaćaju promjene vezane uz strukturu kapitala i obveza. Tu se ubrajaju:³¹

- novčani primici od emisije dionica i obveznica,
- novčani primici od primljenih kredita,
- novčani izdaci za otkup vlastitih dionica,
- novčani izdaci za dividende i kamate i sl.

Izvještaj o novčanom toku može biti sastavljen na osnovi direktne ili indirektno metode. Prema direktnoj metodi objavljuju se ukupni primici i izdaci novca razvrstani prema osnovnim aktivnostima, dok se kod indirektno metode poslovne aktivnosti ne prikazuju kao bruto primitci i bruto izdaci već se neto dobit ili gubitak usklađuje za učinke transakcija nenovčane prirode. Tablica 4 prikazuje izgled izvještaja o novčanim tokovima sastavljenog na temelju indirektno metode.

Tablica 3: Izvještaj o novčanim tokovima - indirektna metoda

Izvještaj o novčanim tokovima Za razdoblje 01.01. - 31.12.20xx	
A	NOVČANI TIJEKOVI IZ POSLOVNIH (OPERATIVNIH) AKTIVNOSTI
	Dobit prije poreza Amortizacija Povećanje kratkoročnih obveza Smanjenje kratkotrajnih potraživanja Smanjenje zaliha Ostalo povećanje novčanog tijeka

³⁰ Ibid.

³¹ Ibid.

	I Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti Smanjenje kratkoročnih obveza Povećanje kratkotrajnih potraživanja Povećanje zaliha Ostalo smanjenje novčanog tijeka II Ukupno smanjenje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti Neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti
B	NOVČANI TIJEKOVI IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI
	Primitci iz investicijskih aktivnosti Izdaci iz investicijskih aktivnosti Neto gotovinski tok iz investicijskih aktivnosti
C	NOVČANI TIJEKOVI IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI
	Primitci iz financijskih aktivnosti Izdaci iz financijskih aktivnosti Neto gotovinski tok iz financijskih aktivnosti
D	UKUPNO NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) NOVCA (A+B+C)
E	NOVAC I NOVČANI EKIVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA
F	NOVAC I NOVČANI EKIVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA

Izvor: izrada autora; prema Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 96/15)

2.2.4. Izvještaj o promjenama kapitala

Izvještaj o promjenama kapitala prikazuje strukturu vlastitog kapitala i promjene na svim stavkama vlastitog kapitala na kraju izvještajnog razdoblja u odnosu na početak razdoblja.³²

Najznačajnija promjena u kapitalu proizlazi iz zadržane dobiti. Iznos zadržane dobiti povećava se sa stvaranjem dobiti, a smanjuje se za iznos ostvarenog gubitka te za iznos dividendi. Ponekad se prikazuje u skraćenoj formi, a sve ostale informacije o promjenama kapitala se onda prikazuju u bilješkama uz financijske izvještaje.³³

³² Belak, V. (2006): *Profesionalno računovodstvo: prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima*, Zgombić & Partneri, Zagreb; preuzeto iz: Dropulić, I. (2016): *Menadžersko računovodstvo 1*, str. 18, interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu

³³ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008): op. cit, str. 89.

2.2.5. Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti³⁴

Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti sastavljaju veliki poduzetnici i oni poduzetnici čije su dionice ili dužnički vrijednosni papiri uvršteni ili se obavlja priprema za njihovo uvrštenje na organizirano tržište vrijednosnih papira. Sastavlja se kao dopuna Računu dobiti i gubitka, a uključuje stavke prihoda i rashoda koje se ne priznaju kao dobitak ili gubitak već kroz kapital, odnosno, kao ostali sveobuhvatni dobitak.

2.2.6. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke uz financijske izvještaje čine nezaobilazan izvor kvalitetnih informacija koje su potrebne za pravilno razumijevanje financijskih izvještaja. Sadrže dodatne i dopunske informacije koje nisu prezentirane u bilanci, računu dobiti i gubitka, izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaju o novčanim tokovima i izvještaju o promjenama kapitala sukladno odredbama odgovarajućih standarda financijskog izvještavanja.³⁵ U bilješkama poduzetnik je dužan navesti i:³⁶

- ukupan iznos naknada koji za određenu financijsku godinu naplaćuje samostalni revizor ili revizorsko društvo za zakonski propisanu reviziju godišnjih financijskih izvještaja,
- ukupan iznos naknada za druge usluge provjere,
- ukupan iznos naknada za usluge poreznog savjetovanja, te ukupan iznos naknada za druge usluge savjetovanja osim revizorskih,
- ukupan iznos izdataka za istraživanje i razvoj koji su osnova za dodjelu državne potpore,
- ukupan iznos rashoda od kamata koje se ne smatraju porezno priznatim rashodom,
- ukupan iznos temeljnog kapitala povećanog reinvestiranjem dobiti u prethodnim razdobljima,
- ukupan iznos temeljnog kapitala povećanog u postupku predstečajne nagodbe,

³⁴ Ibidem.

³⁵ Narodne novine (2008): *Odluka o objavljivanju hrvatskih standarda financijskog izvještavanja*, čl. 4, stavak 3, izdanje: NN 30/2008, [Internet],; dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_03_30_992.html [21.07.2019.]

³⁶ Ibidem.

- ukupan iznos rezervi povećanih ili smanjenih u postupku predstečajne nagodbe.

Također, poduzetnik je dužan navesti i iznose potraživanja, obveza, prihoda i rashoda iz transakcija s povezanim osobama po osnovi zajmova, ulaganja u vrijednosne papire, primljenih ili isporučenih roba i usluga.³⁷

2.3. Metode i važnost analize financijskih izvještaja

Analiza financijskih izvještaja može se definirati kao proces primjene različitih analitičkih sredstava i tehnika pomoću kojih se podatci pretvaraju u svrsishodne informacije relevantne za upravljanje.³⁸ Najčešće korištena sredstva i postupci u analizi izvještaja su:³⁹

- Komparativni financijski izvještaji koji omogućuju uočavanje promjena tijekom vremena (više obračunskih razdoblja) te uočavanje tendencije promjena s pomoću serije indeksa,
- Strukturni financijski izvještaji koji omogućavaju uvid u strukturu,
- Analiza pomoću pokazatelja,
- Specijalizirana analiza.

Zadatak financijske analize je da uoči i naglasi prednosti poduzeća koje treba iskoristiti te da identificira nedostatke za koje bi trebalo poduzeti potrebne korektivne akcije. Cilj financijskih izvještaja je da pruže informaciju o financijskom položaju, uspješnosti i promjenama financijskog položaja poduzeća što je korisno širokom krugu korisnika u donošenju ekonomskih odluka.⁴⁰

Analiza financijskih izvještaja je najbitniji dio cjelokupne analize poslovanja društva jer temeljni financijski izvještaji daju potrebne informacije i omogućuju uvid u realno stanje i poslovanje društva.⁴¹ Fokusrana je na kvantitativne financijske informacije zbog čega se još naziva i

³⁷ Ibid.

³⁸ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008): op. cit., str. 32

³⁹ Ibidem.

⁴⁰ Horvat Jurjec, K. (2011): op. cit. str. 18

⁴¹ Ibidem

financijskom analizom. Postoje tri aktivnosti koje opredjeljuju postanak i razvoj analize financijskih izvještaja, a to su:⁴²

- financijsko upravljanje,
- upravljačko računovodstvo,
- financijsko računovodstvo.

Analiza, osim sadašnjosti, daje uvid u budućnost i naglašava one aspekte poslovanja koji su kritični za preživljavanje, a to su sigurnost i efikasnost poslovanja.⁴³

Analiza poslovanja s pomoću pokazatelja daje nam informaciju o dva temeljna kriterija bez kojih opstanak poduzeća dolazi u pitanje, a to su:⁴⁴

- Sigurnost poslovanja koju ocjenjujemo izračunavajući pokazatelje likvidnosti, aktivnosti i zaduženosti,
- Uspješnost poslovanja koja se mjeri pokazateljima ekonomičnosti, profitabilnosti i investiranja.

S financijskog aspekta, analiza poslovanja za potrebe menadžera mora obuhvatiti analizu financijskih rezultata, financijskih uvjeta, financijske strukture i promjena u financijskoj strukturi.⁴⁵

Svaka analiza financijskih izvještaja započinje računovodstvenom analizom koja nastoji identificirati eventualna odstupanja koja bi umanjila kvalitetu. Glavni cilj računovodstvene analize je umanjiti računovodstveni rizik i omogućiti komparabilnost financijskih izvještaja. U okviru analize financijskih izvještaja potrebno je obuhvatiti i financijsku analizu koja se sastoji od „analize profitabilnosti, analize rizika, analize izvora financiranja.“⁴⁶

⁴² Wilson, R. M. S., McHugh, G. (1987): *Financial Analysis: A Managerial Instruction*, str. 20, Cassel Educational Limited, London; preuzeto iz: Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008): *Analiza financijskih izvještaja*, str. 32, Masmedia, Zagreb

⁴³ Robson, A. P. (1988): *Essential Accounting for Managers*, str. 99, Cassel Publishers Ltd., London; preuzeto iz: Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008): *Analiza financijskih izvještaja*, str. 32, Masmedia, Zagreb

⁴⁴ Očko, J., Švigir, A. (2009.): *Kontroling-upravljanje iz backstagea*, Altius savjetovanje d.o.o., Zagreb, str. 70.

⁴⁵ Ibidem.

⁴⁶ Wild, J. J., Bernstein, L. A., Subramanyam, K. R. (2001): *Financial Statement Analysis*, str. 15, Seventh edition, McGraw Hill – Irwin, New York; preuzeto iz: Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008): *Analiza financijskih izvještaja*, str. 36, Masmedia, Zagreb

Metode za provođenje financijske analize su financijski pokazatelji. Analiza financijskih izvještaja završava analizom scenarija. Na temelju trenutačne financijske situacije i uspješnosti poslovanja analizom scenarija nastoje se predvidjeti buduća kretanja u poslovanju. Na temelju računovodstvene, financijske, analize scenarija nastoje se procijeniti budućí novčani tokovi, dobit te rast poduzeća.⁴⁷

⁴⁷ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008): op. cit., str. 36.

3. ANALIZA POSLOVANJA SPLIT PARKING D.O.O. TEMELJEM PODATAKA IZ GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

3.1. Temeljni podaci o poduzeću

Društvo Split Parking d.o.o. je društvo za komunalne usluge koje u gradu Splitu pruža usluge javnog parkinga, javnih garaža te pauk službe. Također, društvo je razvilo aplikaciju Smart Split Parking uz pomoću kojeg je moguće pronaći slobodan parking u realnom vremenu na površinama koje pokriva društvo, platiti iskorišteni parking te prijaviti nepropisno parkiranje.

Društvo je osnovano kupnjom postojećeg društva Hvidra d.o.o. te pripajanjem dijela poslovanja poduzeća Promet Split d.o.o. koje je bilo zaduženo za upravljanje parkiralištima. Ovim je potezom znatno poboljšano financijsko stanje u postojećem poduzeću te je restrukturiranjem i daljnjim razvojem omogućen rast i razvoj novog poduzeća.⁴⁸

3.2. Analiza poslovanja poduzeća temeljem podataka iz godišnjih financijskih izvještaja

3.2.1. Pokazatelj likvidnosti

Pokazatelj likvidnosti prikazuju sposobnost poduzeća da u roku podmiruje svoje kratkoročne obveze. Uredno podmirivanje tekućih obveza je važno za odvijanje redovitog poslovanja.⁴⁹

Koeficijent tekuće likvidnosti predstavlja odnos kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza. Ako je tekući odnos veći od 1 (odnosno 1:1) to znači da je kratkotrajna imovina veća od kratkoročnih obveza (kratkotrajna imovina jednaka kratkoročnim obvezama) te da se može očekivati da će kratkoročne obveze biti pokrivena na vrijeme kratkotrajnom imovinom. Idealna iskustvena

⁴⁸ Službena stranica društva Split Parking: <http://www.splitparking.hr/> [11.09.2019]

⁴⁹ Belak, V. (1995): *Menadžersko računovodstvo*, RRiF plus, Zagreb; preuzeto iz: Dropulić, I. (2016): *Menadžersko računovodstvo 1*, str. 30.-48., interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu

vrijednost ovog pokazatelja iznosi minimalno 2 (1,8) iz čega se zaključuje da je poduzeće sposobno podmiriti kratkoročne obveze.⁵⁰

Tablica 5 prikazuje izračunate koeficijente tekuće likvidnosti za razdoblje od 2016. do 2018. godine.

Tablica 4: Koeficijent tekuće likvidnosti

	2016.	2017.	2018.
Tekuća likvidnost	2,21	1,92	1,81

Izvor: izračun autora prema objavljenim izvještajima⁵¹

Na jednu kunu kratkoročnih obveza ostvarene su u 2016. godini 2,21 kune kratkotrajne imovine, dok se u sljedećim razdobljima taj iznos smanjivao do 1,81 kune kratkotrajne imovine na 1 kunu kratkoročnih obveza u 2018. godini. Može se zaključiti da u promatranom razdoblju kratkotrajna imovina u potpunosti pokriva kratkoročne obveze.

3.2.2. Pokazatelj solventnosti

Pokazatelji solventnosti prikazuju sposobnost poduzeća da u roku podmiruje sve svoje dugoročne obveze. Usmjereni su na dugoročnu financijsku stabilnost kroz odnose unutar kapitalne i financijske strukture poduzeća.⁵²

Stupanj zaduženosti predstavlja odnos ukupnih obveza i ukupne imovine društva, a pokazuje koliko se imovine financira iz vlastitog kapitala, a koliko iz obveza. . Iskustvena vrijednost gornje granice stupnja zaduženosti bi trebala iznositi 50%, tj. udjel obveza u ukupnoj imovini bi trebao biti maksimalno 50%.⁵³

Tablica 6 prikazuje izračunate koeficijente stupnja zaduženosti za razdoblje od 2016. do 2018. godine.

⁵⁰ Ibidem.

⁵¹ Podaci dostupni na službenoj web stranici: <http://www.splitparking.hr/> [23.07.2019.]

⁵² Belak, V. (1995): *Menadžersko računovodstvo*, RRiF plus, Zagreb; preuzeto iz: Dropulić, I. (2016): *Menadžersko računovodstvo 1*, str. 30.-48., interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu

⁵³ Ibidem.

Tablica 5: Stupanj zaduženosti

	2016.	2017.	2018.
Zaduženost	0,40	0,42	0,34

Izvor: izračun autora prema objavljenim izvještajima⁵⁴

Na 100 kuna aktive u 2017. godini stvorene su ukupne obveze u iznosu od 42 kuna, a u prethodnom razdoblju iznosile su 40 kuna, što znači da je koeficijent zaduženosti blago povećan. U 2018. godini je stupanj zaduženosti smanjen na 34 kune. U promatranom razdoblju je ovaj pokazatelj zadržan ispod iskustvene granice iz čega možemo zaključiti da je manje od 50% imovine financirano iz tuđih izvora, tj. da se veći dio financira iz vlastitih izvora.

Koeficijent vlastitog financiranja je odnos glavnice (kapitala i rezervi) i ukupne imovine. Koeficijent vlastitog financiranja se smanjuje analogno povećanju zaduženja i obrnuto. Daje informaciju u kojoj se mjeri poduzeće financira iz vlastitih izvora. Položaj društva je bolji ako se vlastitim sredstvima financira veći dio ukupne imovine. Vrijednost koeficijenta vlastitog financiranja trebala bi biti veća od 50 % dok koeficijent zaduženosti bi trebao biti manji od 50%.⁵⁵

Tablica 7 prikazuje izračunate koeficijente vlastitog financiranja za razdoblje od 2016. do 2018. godine.

Tablica 6: Koeficijent vlastitog financiranja

	2016.	2017.	2018.
Vlastito financiranje	0,60	0,58	0,66

Izvor: izračun autora prema objavljenim izvještajima

Društvo je smanjilo vrijednost koeficijenta vlastitog financiranja u odnosu na prethodnu 2016. godine, koji na kraju izvještajnog razdoblja iznosi 0,58. Znači, na 100 kuna imovine u 2017. godini otpada 58 kuna vlastitog kapitala. U 2018. godini taj se iznos povećao na 66 kn.

Koeficijent financijske stabilnosti čini odnos dugotrajne imovine prema zbroju kapitala i dugoročnih obveza. Poželjno je da koeficijent bude manji od 1, jer se u tom slučaju manji dio

⁵⁴ Podaci dostupni na službenoj web stranici: <http://www.splitparking.hr/> [23.07.2019.]

⁵⁵ Žager K., Žager, L. (2008): Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA, Zagreb, str. 250

kapitala i dugoročnih obveza koristi za financiranje dugotrajne, a veći dio za financiranje kratkotrajne imovine. Ako je veći od 1, dugotrajna imovina se djelomično financira iz kratkoročnih izvora.⁵⁶

Tablica 8 prikazuje izračunate koeficijente financijske stabilnosti za razdoblje od 2016. do 2018. godine.

Tablica 7: Koeficijent financijske stabilnosti

	2016.	2017.	2018.
Financijska stabilnost	0,30	0,59	0,77

Izvor: izračun autora prema objavljenim izvještajima⁵⁷

Iz podataka je vidljivo da društvo ima koeficijent financijske stabilnosti manji od 1 u svim promatranim razdobljima. Najviši je u 2018. godini te iznosi 0,77.

3.2.3. Pokazatelj aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti predstavljaju analizu odnosa između prihoda i aktive (ili pojedinačnih dijelova aktive). Analiza obrtaja imovine je koeficijent koji govori koliko jedna novčana jedinica aktive ili dijela aktive stvara novčanih jedinica prihoda.⁵⁸

Koeficijent obrtaja ukupne imovine pokazuje koliko se puta ukupna imovina društva obrnula u jednom obračunskom razdoblju. Ovaj koeficijent stavlja u omjer ukupni prihod i ukupnu imovinu.⁵⁹

Tablica 9 prikazuje izračunate koeficijente obrta ukupne imovine za razdoblje od 2016. do 2018. godine.

Tablica 8: Koeficijent obrta ukupne imovine

	2016.	2017.	2018.
Obrt ukupne imovine	1,87	2,46	2,38

Izvor: izračun autora prema objavljenim izvještajima⁶⁰

⁵⁶ Ibidem.

⁵⁷ Podaci dostupni na službenoj web stranici: <http://www.splitparking.hr/> [23.07.2019.]

⁵⁸ Belak, V. (1995): *Menadžersko računovodstvo*, RRiF plus, Zagreb; preuzeto iz: Dropulić, I. (2016): *Menadžersko računovodstvo 1*, str. 30.-48., interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu

⁵⁹ Ibidem.

Koeficijent obrta ukupne imovine se u promatranom razdoblju povećao sa 1,87 na 2,46, dok se u 2018. godini zadržao na sličnoj razini, na 2,38. Ovaj pokazatelj pokazuje kako je u 2016. godini jedna kuna ukupne imovine stvarala 1,87 kuna prihoda od prodaje dok je u 2018. storila 2,38 kuna ostvarenog prihoda od prodaje.

Koeficijent obrta potraživanja pokazuje koliko se puta godišnje potraživanja naplate, tj. pretvore u novac. Trajanje naplate potraživanja u danima računa se na temelju ovog koeficijenta.⁶¹

Tablica 10 prikazuje izračunate koeficijente obrta ukupne imovine za razdoblje od 2016. do 2018. godine.

Tablica 9: Koeficijent obrta potraživanja

	2016.	2017.	2018.
Obrt potraživanja	3,81	15,48	22,02

Izvor: izračun autora prema objavljenim izvještajima⁶²

Kod trgovačkog društva "Split Parking" d.o.o., ovaj koeficijent se povećao za četiri puta u odnosu na prethodnu godinu (koeficijent u 2017. godini iznosi 15,48, a u 2016. godini 3,81). U 2018. godini se ovaj koeficijent povećao na 22,02. Kroz promatrano razdoblje, ovaj pokazatelj konstantno raste i pokazuje da u 2018. godini potraživanja naplate, tj. pretvore u novac 22,02 puta.

3.2.4. Pokazatelj ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda te pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Uspješno poslovanje potvrđuje vrijednost pokazatelja veća od 1. Važno je još naglasiti kako je poželjno da koeficijent ekonomičnosti bude što veći.⁶³

Ekonomičnost ukupnog poslovanja pokazuje koliko se novčanih jedinica prihoda ostvari na jednu novčanu jedinicu rashoda.⁶⁴

⁶⁰ Podaci dostupni na službenoj web stranici: <http://www.splitparking.hr/> [23.07.2019.]

⁶¹ Horvat Jurjec K. (2011.): Analiza financijskih izvještaja pomoću financijskih pokazatelja, RRiF Plus XXI/7, Zagreb

⁶² Podaci dostupni na službenoj web stranici: <http://www.splitparking.hr/> [23.07.2019.]

⁶³ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008): op. cit., str. 303

Tablica 11 prikazuje izračunate koeficijente ekonomičnosti ukupnog poslovanja za razdoblje od 2016. do 2018. godine.

Tablica 10: Ekonomičnost ukupnog poslovanja

	2016.	2017.	2018.
Ekonomičnost	1,19	1,11	11,11

Izvor: izračun autora prema objavljenim izvještajima⁶⁵

Ekonomičnost ukupnog poslovanja je u cijelom promatranom razdoblju veća od 1, što znači da su prihodi veći od rashoda. Ekonomičnost je smanjena u 2017. u odnosu na prethodnu godinu i to sa 1,19 na 1,11. Na jednu kunu rashoda u 2017. godini ostvareno je 1,11 kuna prihoda, a u protekloj poslovnoj godini ostvareno je 1,19 kuna prihoda. U 2018. godini se ovaj pokazatelj značajno povećao na 11,11.

3.2.5. Pokazatelj profitabilnosti

Cilj poslovanja poduzeća je ostvarivanje profita. Pokazatelji profitabilnosti se smatraju jednim od najvažnijih pokazatelja u financijskoj analizi poduzeća. Korisniku daju brzi uvid na cjelokupno poslovanje društva.⁶⁶

Neto profitna marža pokazuje da društvu nakon podmirivanja svih troškova i poreza na dobit ostaje određeni postotak prihoda. Taj dio prihoda, koji poprima karakter dobiti nakon oporezivanja, poduzeće može podijeliti vlasnicima ili reinvestirati u poslovanje.⁶⁷

Tablica 12 prikazuje izračunate koeficijente neto profitne marže za razdoblje od 2016. do 2018. godine.

⁶⁴ Belak, V. (1995): *Menadžersko računovodstvo*, RRiF plus, Zagreb; preuzeto iz: Dropulić, I. (2016): *Menadžersko računovodstvo 1*, str. 30.-48., interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu

⁶⁵ Podaci dostupni na službenoj web stranici: <http://www.splitparking.hr/> [23.07.2019.]

⁶⁶ Mijoč I., Pekanov Starčević D., Marinjak M (2016): *Analitički postupci u reviziji*, RRIF: op.cit, str.143

⁶⁷ Belak, V. (1995): *Menadžersko računovodstvo*, RRiF plus, Zagreb; preuzeto iz: Dropulić, I. (2016): *Menadžersko računovodstvo 1*, str. 30.-48., interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu

Tablica 11: Neto profitna marža

	2016.	2017.	2018.
Profitabilnost	8,42	5,24	14,68

Izvor: izračun autora prema objavljenim izvještajima⁶⁸

Neto profitna marža kroz promatrano razdoblje varira, sa 8,42 u 2016. na 14,68 u 2018. te pokazuje da društvu nakon podmirenja svih troškova i poreza na dobit ostaje 14,68% dobiti nakon oporezivanja.

Povrat na ukupni vlastiti kapital pokazuje koliko se dobiti nakon oporezivanja ostvaruje na 100 novčanih jedinica uloženog vlastitog kapitala.⁶⁹

Tablica 13 prikazuje izračunate koeficijente neto profitne marže za razdoblje od 2016. do 2018. godine.

Tablica 12: Povrat na ukupni vlastiti kapital

	2016.	2017.	2018.
Povrat na ukupni vlastiti kapital	33,88	29,96	48,55

Izvor: izračun autora prema objavljenim izvještajima⁷⁰

Izračun pokazuje da povrat na ukupni vlastiti kapital varira kroz razdoblje, da u 2016. godini poduzeće ostvaruje povrat od 33,88 kune operativne dobiti od 100 kuna uloženih u aktivu. U 2017. godini se taj iznos smanjuje na 29,96 kuna, dok u 2018. ponovno raste na 48,55.

⁶⁸ Podaci dostupni na službenoj web stranici: <http://www.splitparking.hr/> [23.07.2019.]

⁶⁹ Belak, V. (1995): *Menadžersko računovodstvo*, RRiF plus, Zagreb; preuzeto iz: Dropulić, I. (2016): *Menadžersko računovodstvo 1*, str. 30.-48., interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu

⁷⁰ Podaci dostupni na službenoj web stranici: <http://www.splitparking.hr/> [23.07.2019.]

4. ZAKLJUČAK

Financijski izvještaji detaljno informiraju dionike poslovnog procesa o imovini, obvezama, kapitalu, rezervama, kao i o prihodima, rashodima, priljevima, odljevima te promjenama u vlasničkoj strukturi. Analiza financijskih izvještaja provodi se na temelju objavljenih podataka u godišnjim financijskim izvještajima te vjerodostojno prikazuje sadašnje stanje u poduzeću, omogućava prognoziranje budućeg poslovanja poduzeća, kao i usporedbu podataka s prethodnim godinama i sa sličnim poduzećima unutar iste industrije.

U ovom završnom radu napravljena je analiza financijskih izvještaja društva Split Parking d.o.o. putem pokazatelja te je analizirano kretanje pokazatelja unutar tri godine. Analiza pruža korisnicima relevantne informacije o trenutnom stanju u poduzeću te se na temelju njih mogu raditi procjene budućih razdoblja.

Likvidnost društva u promatranom razdoblju ima tendenciju pada, no u cijelom razdoblju se zadržava unutar preporučenih iskustvenih vrijednosti. Društvo ima dovoljne količine gotovog novca i imovine koja se brzo može pretvoriti u gotov novac kako bi se podmirile kratkoročne obveze društva. Optimalnom raznom likvidnosti osigurava se solventnost društva. Solventnost društva je izračunata kroz sljedeće pokazatelje. Koeficijent zaduženosti kroz promatrano razdoblje varira, no uvijek se zadržava unutar iskustvenih vrijednosti. Koeficijent financiranja se mijenja obrnuto proporcionalno s koeficijentom zaduženosti. Koeficijent financijske stabilnosti kroz promatrano razdoblje raste, ali je u cijelom razdoblju manji od 1 što pokazuje da se dugotrajna imovina ne financira iz kratkoročnih izvora. Pokazatelj aktivnosti društva prikazan je pomoću dva koeficijenta. Koeficijent obrtaja ukupne imovine u promatranom razdoblju je porastao u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu, dok se u 2018. zadržao na sličnoj razini. Koeficijent obrtaja potraživanja kroz cijelo razdoblje raste. Ekonomičnost ukupnog poslovanja se kroz tri godine značajno povećala s 1,19 u 2016. na 11,11 u 2018. godini. Pokazatelj profitabilnosti je prikazan kroz dva koeficijenta. Neto profitna marža koja kroz cijelo razdoblje varira i pokazuje postotak prihoda koji ostaje poduzeću i vlasnicima za raspodjelu nakon pokrivanja svih troškova. Povrat na ukupni vlastiti kapital kroz cijelo razdoblje varira.

LITERATURA

1. Belak, V. (1995): *Menadžersko računovodstvo*, RRiF plus, Zagreb.
2. Belak, V. (2006): *Profesionalno računovodstvo: prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima*, Zgombić & Partneri, Zagreb.
3. Dropulić, I. (2016): *Menadžersko računovodstvo I*, interna skripta, Ekonomski fakultet u Splitu.
4. Guzić, Š. (2011): *Financijsko izvješćivanje tijekom godine*, Računovodstvo, revizija i financije, Zagreb.
5. Horvat Jurjec, K. (2011): *Analiza financijskih izvještaja pomoću financijskih pokazatelja*, RRiF Plus XXI/7, Zagreb.
6. *Međunarodni standardi financijskog izvještavanja* (2004), prijevod s engleskog jezika, HZRFD, Zagreb.
7. Mijoč I., Pekanov Starčević D., Marinjak M (2016): *Analitički postupci u reviziji*, RRIF
8. Narodne novine (2015): *Hrvatski standardi financijskog izvještavanja*, izdanje: 86/15 [Internet], dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_08_86_1709.html.
9. Narodne novine (2015): *Odluka o objavljivanju hrvatskih standarda financijskog izvještavanja*, izdanje: NN 86/2015 [Internet]; dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_08_86_1709.html.
10. Narodne novine (2015): *Pravilnik o strukturi i sadržaju financijskih izvještaja*, izdanje: NN 96/2015; [Internet], dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_09_96_1849.html.
11. Narodne novine (2015): *Zakon o računovodstvu*, izdanje: NN 78/2015, [Internet] dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_07_78_1493.html.
12. Očko, J., Švigir, A. (2009.): *Kontroling-upravljanje iz backstagea*, Altius savjetovanje d.o.o., Zagreb, str. 70.
13. Robson, A. P. (1988): *Essential Accounting for Managers*, Cassel Publishers Ltd., London.
14. Službena stranica društva Split Parking: <http://www.splitparking.hr/>

15. Skupina autora (2008): *Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještavanja*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb.
16. Wild, J. J., Bernstein, L. A, Subramanyam, K. R. (2001): *Financial Statement Analysis*, Seventh edition, McGraw Hill – Irwin, New York.
17. Wilson, R. M. S., McHugh, G. (1987): *Financial Analysis: A Managerial Instruction*, Cassel Educational Limited, London.
18. Žager, K.(2017): *Analiza financijskih izvještaja: načela, postupci, slučajevi; treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb.
19. Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L. (2008): *Analiza financijskih izvještaja*, Masmedia, Zagreb
20. Zelenika, R.,(2000): *Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela*, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka

PRILOZI

Stavka	2015. godina	2016. godina
I. POSLOVNI PRIHODI	15.511.369	23.545.873
1. Prihodi od prodaje	15.377.737	23.545.873
2. Ostali poslovni prihodi	133.632	
II. POSLOVNI RASHODI	14.614.327	19.918.752
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda		
2. Materijalni troškovi	2.871.401	3.130.757
a) Troškovi sirovina i materijala	1.046.804	1.333.134
b) Troškovi prodane robe		
c) Ostali vanjski troškovi	1.824.597	1.797.623
3. Troškovi osoblja	8.491.659	12.744.610
a) Neto plaće i nadnice	5.612.459	8.235.722
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	1.636.698	2.655.667
c) Doprinosi na plaće	1.242.502	1.853.221
4. Amortizacija	990.901	1.510.761
5. Ostali troškovi	2.255.694	2.374.742
6. Vrijednosno usklađivanje	0	0
7. Rezerviranja		
8. Ostali poslovni rashodi	4.672	157.882
III. FINANCIJSKI PRIHODI	407.978	323.262
1. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezan.poduz.	407.978	323.262
IV. FINANCIJSKI RASHODI	204.739	59.179
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima	204.739	59.179
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA		
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA		
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	512.690	494.912
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	293.301	566.302
IX. UKUPNI PRIHODI	16.432.037	24.364.047
X. UKUPNI RASHODI	15.112.367	20.544.233
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	1.319.670	3.819.814
1. Dobit prije oporezivanja	1.319.670	3.819.814
2. Gubitak prije oporezivanja	0	0
XII. POREZ NA DOBIT	249.733	3.472.102
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	1.069.937	3.472.102

Slika 1: Račun dobiti i gubitka za poduzeće Split Parking d.o.o. za 2016. godinu

Izvor: Službena stranica društva Split Parking: <http://www.splitparking.hr/>

Stavka	31.12.2015.	31.12.2016.
DUGOTRAJNA IMOVINA	1.239.975	2.490.694
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	94.209	75.568
1. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	94.209	24.893
2. Nematerijalna imovina u pripremi	0	50.675
II. MATERIJALNA IMOVINA	1.145.766	2.415.126
1. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	1.145.766	2.346.326
2. Predujmovi za materijalnu imovinu	0	68.800
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	0	0
KRATKOTRAJNA IMOVINA	8.082.079	10.475.937
I. ZALIHE	97.543	0
1. Sirovine i materijal	97.543	0
II. POTRAŽIVANJA	7.338.577	7.989.188
1. Potraživanja od kupaca	6.925.025	6.314.374
2. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	66.267	15.321
3. Potraživanja od države i drugih institucija	104.698	74.056
4. Ostala potraživanja	242.587	1.585.437
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	35.776	7.826
1. Dani zajmovi, depoziti i slično	35.776	7.826
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	610.183	2.478.923
PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	93.899	37.114
UKUPNO AKTIVA	9.415.953	13.003.745
KAPITAL I REZERVE	4.349.937	7.746.116
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	3.280.000	4.274.000
II. KAPITALNE REZERVE		
III. REZERVE IZ DOBITI	0	0
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE		
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENEŠENI GUBITAK	0	14
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	1.069.937	3.472.102
REZERVIRANJA	0	0
DUGOROČNE OBVEZE	1.526.382	514.273
1. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	290.266	102.033
2. Ostale dugoročne obveze	1.236.116	412.240
KRATKOROČNE OBVEZE	3.539.634	4.743.356
1. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	579.169	158.035
2. Obveze za predujmove	8.836	34.411
3. Obveze prema dobavljačima	643.653	859.665
4. Obveze prema zaposlenicima	521.731	1.223.142
5. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	802.493	1.465.042
6. Ostale kratkoročne obveze	983.752	1.003.061
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA		
UKUPNO PASIVA	9.415.953	13.003.745

Slika 2: Bilanca poduzeća Split Parking d.o.o. za 2016. godinu

Izvor: Službena stranica društva Split Parking: <http://www.splitparking.hr/>

Stavka	2017.	2018.
I. POSLOVNI PRIHODI	45.118.297	48.608.323
1. Prihodi od prodaje	43.829.888	46.820.613
2. Ostali poslovni prihodi	1.288.409	1.787.710
II. POSLOVNI RASHODI	42.168.225	43.929.821
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u rijeku i gotovih proizvoda		
2. Materijalni troškovi	6.266.916	7.598.736
a) Troškovi sirovina i materijala	1.818.492	1.753.754
b) Troškovi prodane robe		
c) Ostali vanjski troškovi	4.448.424	5.844.982
3. Troškovi osoblja	22.336.836	25.092.887
a) Neto plaće i nadnice	14.268.449	15.835.590
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	4.816.230	5.687.560
c) Doprinosi na plaće	3.252.157	3.569.737
4. Amortizacija	2.913.439	5.410.452
5. Ostali troškovi	3.931.158	3.897.459
6. Vrijednosno usklađivanje	4.383.132	1.129.004
7. Rezerviranja	619.145	517.885
8. Ostali poslovni rashodi	1.717.599	283.398
III. FINANCIJSKI PRIHODI	174.693	231.445
2. Ostali prihodi s osnove kamata	174.693	231.445
IV. FINANCIJSKI RASHODI	58.241	85.858
2. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	58.241	85.858
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INT.		
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA		
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INT.		
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA		
IX. UKUPNI PRIHODI	45.292.990	48.839.768
X. UKUPNI RASHODI	42.226.466	44.015.679
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	3.066.524	4.824.089
1. Dobit prije oporezivanja	3.066.524	4.824.089
2. Gubitak prije oporezivanja	0	0
XII. POREZ NA DOBIT	769.993	882.664
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	2.296.531	3.941.425

Slika 3: Račun dobiti i gubitka za poduzeće Split Parking d.o.o. za 2017. i 2018. godinu

Izvor: Službena stranica društva Split Parking: <http://www.splitparking.hr/>

Stavka	31.12.2017.	31.12.2018.
DUGOTRAJNA IMOVINA	7.074.961	12.117.823
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	527.312	2.388.449
1. Koncesije, patenti, licencije, robna i uslužne marke, softver i ostala prava	527.312	2.388.449
2. Nematerijalna imovina u pripremi	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA	6.547.649	3.724.374
1. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	5.115.618	3.724.374
2. Predujmovi za materijalnu imovinu	0	
3. Materijalna imovina u pripremi	1.432.031	
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0	6.000.000
1. Dani zajmovi, depoziti i sl.	0	6.000.000
KRATKOTRAJNA IMOVINA	11.296.511	8.982.595
I. ZALIH	0	23.974
1. Sirovine i materijal	0	23.974
II. POTRAŽIVANJA	3.879.775	3.720.813
1. Potraživanja od kupaca	2.913.799	2.207.499
2. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	4.360	
3. Potraživanja od države i drugih institucija	164.186	153.130
4. Ostala potraživanja	797.430	1.360.184
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0	0
1. Dani zajmovi, depoziti i slično	0	0
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	7.416.736	5.237.808
PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	21.057	207.695
UKUPNO AKTIVA	18.392.529	21.303.113
KAPITAL I REZERVE	10.042.647	13.984.072
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	7.000.000	7.000.000
II. KAPITALNE REZERVE		
III. REZERVE IZ DOBITI	0	
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE		
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	746.116	3.042.647
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	2.296.531	3.941.425
REZERVIRANJA	619.145	517.885
1. Druga rezerviranja	619.145	517.885
DUGOROČNE OBVEZE	1.850.004	1.835.028
1. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	1.850.004	1.835.028
2. Ostale dugoročne obveze	0	
KRATKOROČNE OBVEZE	5.880.733	4.966.128
1. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	523.915	
2. Obveze za predujmove	25.624	35.379
3. Obveze prema dobavljačima	1.977.245	1.701.547
4. Obveze prema zaposlenicima	1.342.982	1.511.864
5. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	1.413.916	1.519.653
6. Ostale kratkoročne obveze	597.051	197.685
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA		
UKUPNO PASIVA	18.392.529	21.303.113

Slika 4: Bilanca poduzeća Split Parking d.o.o. za 2017. i 2018. godinu

Izvor: Službena stranica društva Split Parking: <http://www.splitparking.hr/>

POPIS TABLICA I SLIKA

Tablica 1: Klasifikacija poduzetnika prema ZOR-u	6
Tablica 2: Shematski prikaz bilance	9
Tablica 4: Izvještaj o novčanim tokovima - indirektna metoda	13
Tablica 5: Koeficijent tekuće likvidnosti	20
Tablica 6: Stupanj zaduženosti	21
Tablica 7: Koeficijent vlastitog financiranja	21
Tablica 8: Koeficijent financijske stabilnosti	22
Tablica 9: Koeficijent obrta ukupne imovine	22
Tablica 10: Koeficijent obrta potraživanja	23
Tablica 11: Ekonomičnost ukupnog poslovanja	24
Tablica 12: Neto profitna marža	25
Tablica 13: Povrat na ukupni vlastiti kapital	25
Slika 1: Račun dobiti i gubitka za poduzeće Split Parking d.o.o. za 2016. godinu	29
Slika 2: Bilanca poduzeća Split Parking d.o.o. za 2016. godinu	30
Slika 3: Račun dobiti i gubitka za poduzeće Split Parking d.o.o. za 2017. i 2018. godinu ...	31
Slika 4: Bilanca poduzeća Split Parking d.o.o. za 2017. i 2018. godinu	32

SAŽETAK

Financijski izvještaji predstavljaju kvantificirani prikaz poslovanja poduzeća te je njihova analiza vrlo bitna za uspješno upravljanje tvrtkom. Objekti analize su financijski izvještaji društva. Rezultati financijske analize pomažu menadžmentu i vlasnicima u utvrđivanju segmenata poslovanja koje je potrebno unaprijediti te omogućuju usporedbu ostvarenih rezultata u odnosu na plan, konkurenciju i tržište. Cilj rada je analizirati financijske izvještaje društva Split Parking d.o.o. u razdoblju od 2016. do 2018. godine te prezentirati kretanja izračunatih pokazatelja. Rezultati predstavljenih pokazatelja pokazuju pozitivan pomak u poslovanju društva.

Ključne riječi: financijski izvještaji, analiza putem pokazatelja, Split Parking d.o.o.

SUMMARY

The financial statements are a quantified representation of the business of the company and their analysis is very important for the successful management of the company. The objects of analysis are the financial statements of the company. The results of the financial analysis help management and owners identify the business segments that need to be upgraded and enable a comparison of the results achieved with respect to plan, competition and market. The aim of this paper is to analyze the financial statements of Split Parking d.o.o. 2016-2018 and present trends in calculated indicators. The results of the presented indicators show a positive shift in the company's operations.

Keywords: financial statements, indicator analysis, Split Parking d.o.o.